

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 382/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. arch. R. K., V., pre namietané porušenie jeho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Kežmarok sp. zn. ČVS:ORP-318/JP-KK-2010 z 10. februára 2011, uznesením Okresnej prokuratúry Kežmarok č. k. Pv 837/10-5 zo 17. marca 2011 a uznesením Krajskej prokuratúry v Prešove č. k. 1/1 Kpt 417/11-3 zo 6. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. arch. R. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2011 doručená sťažnosť Ing. arch. R. K., V. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Kežmarok (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ČVS:ORP-318/JP-KK-2010 z 10. februára 2011, uznesením Okresnej prokuratúry Kežmarok (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. Pv 837/10-5 zo 17. marca 2011 a uznesením Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1/1 Kpt 417/11-3 zo 6. mája 2011.

Sťažovateľ bol vo veci oznamovateľom a opravnými prostriedkami napádal rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní z dôvodu nespokojnosti s ich výsledkami.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy uzneseniami okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry. V tejto súvislosti sťažovateľ argumentoval takto:

«K bodu č. 1. Uzneseniu Okresného riaditeľstva PZ, Kežmarok

V uznesení vyšetrovateľ zhrnul vykonané dokazovanie, pričom okrem iného uviedol, že nebolo zistené, že by zo strany P. B. išlo o úmyselné konanie, teda o šírenie takých nepravdivých údajov, ktoré by boli spôsobilé značnou mierou ohroziť moju vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní..., ale išlo len o využitie zákonných spôsobov na prešetrovanie zákonitosti konania príslušných orgánov... a tým nebola naplnená skutková podstata trestného činu ohovárania podľa § 373 ods. 1, odst. 2. písm. c) Trestného zákona. ...

Vyšetrovateľ PZ sa pritom v napadnutom uznesení výslovne nevysporiadal s otázkou pravdivosti, resp. nepravdivosti zverejnených výrokov podozrivého, v dôsledku čoho nemohol ani dostatočne posúdiť naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu ohovárania.

Zároveň poukazujem na podstatnú skutočnosť, že som v trestnom oznámení okrem opísania skutkových okolností prípadu upozornil aj na podozrenie, že uvedeným konaním došlo okrem spáchania trestného činu ohovárania aj k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia v zmysle § 345 Trestného zákona. Vyšetrovateľ sa s týmto mojím podozrením vôbec nevysporiadal, a to aj napriek tomu, že v priebehu trestného konania mu boli dodané listinné dôkazy. ...

Voči uzneseniu som zákonným spôsobom podal sťažnosť.

K bodu č. 2, Uzneseniu Okresnej prokuratúry Kežmarok

- v odôvodnení uznesenia sa nevysporiadalo s nezrovnalosťami v uznesení OR PZ...

- uvedenie v uznesení že chýba „vyžadovaný úmysel“. Úmysel pána B. je šikanovanie a terorizovanie nielen mojej osoby sústavným podávaním trestných oznámení (v prílohe), zároveň má úmysel aby som bol vyčiarknutý z K. a tým stratil živobytie pre moju 6 člennú rodinu, týmto praktizuje vydieranie. ...

Voči uzneseniu som zákonným spôsobom podal sťažnosť

K bodu č. 3, Uzneseniu Krajskej prokuratúry Prešov

- uznesenie len zjednodušuje uznesenie Okresnej prokuratúry, komplexnosť hodnotenia je zhrňaná len z strany pána B.

- podstata v uznesení uchádza a tá je vo vydieraní sústavným podávaním trestných oznámení, ide mu o peniaze (požiadavka o náhradu škody vo výške 2 x 300 000,- €)

- prečo sa prokuratúra nezapodievala dôvodom, že v rámci stavebných konaní riešených stavieb nepodal žiadne pripomienky ani námietky a jeho aktivity začali hlavne až po kolaudácií uvedených dvoch bytových domov

- taktiež bola opomenutá skutočnosť, že pán B. podal žiadosť o zamestnanie pre seba a celú svoju rodinu k vlastníkovi týchto dvoch bytových domov...

Som zúfalý z neustáleho vyšetrovania políciou, ktorá reaguje na hocijaký aj banálny, alebo nezmyselný podnet pána B. ...»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že na základe trestného oznámenia sťažovateľa bolo uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS:ORP-318/JP-KK-2010 z 8. decembra 2010 začaté trestné stíhanie pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť osoba vystupujúca pod menom P. B.

takým spôsobom, že mala uviesť nepravdivé údaje o sťažovateľovi, ktoré boli spôsobilé značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov a poškodiť ho v zamestnaní.

Uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS:ORP-318/JP-KK-2010 z 10. februára 2011 bolo uvedené trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku s poukazom na § 215 ods. 4 Trestného poriadku zastavené, pretože tento skutok nebol trestným činom a nebol daný dôvod na postúpenie veci.

Proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania podal sťažovateľ sťažnosť, na základe ktorej okresná prokuratúra uznesením č. k. Pv 837/10-5 zo 17. marca 2011 zrušila uznesenie okresného riaditeľstva a v zmysle § 214 ods. 1 Trestného poriadku postúpila vec na prejednanie priestupku, pretože výsledky vykonaného vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Proti výroku o postúpení veci na prejednanie priestupku podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodla krajská prokuratúra uznesením č. k. 1/1 Kpt 417/11-3 zo 6. mája 2011 tak, že ju ako nedôvodnú zamietla.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánov verejnej moci pri predbežnom prerokovaní vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (II. ÚS 104/04).

Ústavný súd podľa svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha

ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 21/96, I. ÚS 17/01).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 138/02).

Sťažovateľ namieta porušenie základných práv zaručených čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy bez toho, aby namietal postup orgánov verejnej moci podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Orgán verejnej moci by mohol porušiť základné práva hmotnej povahy len vtedy, keby porušil aj procesné garancie zaručené čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Keďže sťažovateľ nenamietal porušenie ústavných princípov spravodlivého procesu podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy, ale namietal len porušenie základných práv zaručených čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy bez akejkoľvek spojitosti s princípmi spravodlivého procesu, ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného a s prihliadnutím na podstatu sťažovateľovho problému ústavný súd dáva do pozornosti svoju judikatúru (napr. III. ÚS 324/05, III. ÚS 284/07) týkajúcu sa namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v rámci ktorej vyslovil, že jej súčasťou je aj právo na trestnoprávnu ochranu. Jeho obsahom je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní trestným oznámením, resp. inými podaniami náležite zaoberali. Porušiť toto právo by mohli napr. vtedy, keby

podanie dotknutej osoby ignorovali alebo mu nevenovali pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam.

Okrem toho ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05) konštatoval, že právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie trestného konania voči konkrétnej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Inými slovami, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá podala trestné oznámenie, nemá právny nárok na to, aby sa na základe jej trestného oznámenia začalo trestné stíhanie alebo vznieslo obvinenie konkrétnej osobe. Na druhej strane je však vždy úlohou a povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní posúdiť všetky okolnosti daného prípadu a rozhodnúť postupom súladným s Trestným poriadkom.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2011